

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.149/2018/22.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2019. február hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján a Bf.III.149/2018. számú büntetőügyben meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2017. december 12. napján meghozott **13.B.205/2017/31.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) is minősíti.

A vádlott terhére megállapított költségvetési csalás büntette jogi minősítése helyesen: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont.

Az xy jogi személlyel szemben elrendelt vagyonek Kobzás összegét 2.400.346,- (kettőmillió-négyszázezer-háromszáznegyvenhat) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Gyulai Törvényszék ítéletével I.rendű vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b. pont] és számvitel rendje megsértése büntetében [Btk. 403. § (1) bekezdés a. és b. pont]. Ezért a vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, a közügyek gyakorlásától 5 évi és a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól ugyancsak 5 évi eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés legalább kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az xy jogi személlyel szemben 12.000.000.- forint pénzbírságot szabott ki, illetőleg ezen gazdasági társasággal szemben 123.150.346.- forint erejéig vagyonek Kobzást is elrendelt. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költségről.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a szabadságvesztés és a gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltás büntetések, valamint a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlott és védője felmentésért, a xy cég jogi képviselője pedig a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság mellőzése érdekében jelentett be fellebbezést.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában fellebbezését több irányban is előterjesztette. Elsősorban indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését arra figyelemmel, hogy a törvényszéki eljárás során kizárt bíró járt el. Ezen hivatkozását arra alapozta, hogy az elsőfokú bíróság eljáró tanácsának elnöke vonatkozásában álláspontja szerint az Országos Bírói Hivatal Elnöki határozatai között nem volt megtalálható a tanács elnökének OBHE kijelölő határozata, melyre figyelemmel az 1998. évi XIX. törvény 17. §-ának (5) és (6) bekezdése szerinti kijelöléssel nem rendelkezett. Hivatkozott arra is, hogy a Gyulai Törvényszék bírósági honlapján foglaltak szerint a 2017. évre vonatkozó ügyelosztási rend 2016. december 10. napjáig nem került megalkotásra és közzétételre, csupán 2017. május 22. napján. Mindezekkel összefüggésben hivatkozott a 993/B/2008. AB határozatra, továbbá a 166/2011. (XII.20.) és 36/2013. (XII.5.), valamint 21/2014. (VII.15.) AB határozatokra, melyek a törvényes bírótól való elvonás tilalmának alkotmányos követelményét fogalmazzák meg. Eljárási szabályt sértett továbbá álláspontja szerint a bíróság, ugyanis a xz Kft. jogi személyt az eljárásban senki sem képviselte. A fentieken túlmenően előadta, hogy álláspontja szerint a számvitel rendje megsértése büntette vonatkozásában elévülés következett be, illetőleg megítélése szerint a vád sem volt törvényes, ugyanis nem tartalmazza az elkövetés helyét és idejét.

Az ügy érdemével kapcsolatban pedig a védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása felderítetlen, a lefolytatott bizonyítás hiányos, és az elsőfokú bíróság következtetései ténybelileg is helytelenek. A védő kifejtette, hogy az iratok között nem szerepelnek a xy Kft. ténylegesen beadott áfa bevallásai, csak az adóhivatali lekérdezések találhatóak meg a nyomozati iratok között. Álláspontja szerint a I.rendű vádlott neve vádlottól lefoglalt DVD nem az áfa bevallásokat alátámasztó áfa analitikát tartalmazza, hanem helyette egy üzemi programból mentették ki a számlák listáját, amely nem képezte az áfa bevallások pontos analitikáját. Tévesnek minősítette azon vádirati megállapítást, miszerint a xx Kft. ismeretlen forrásból szerezte be a félsértéseket. Összességében álláspontja szerint azt lehetett megállapítani, hogy a xx Kft. valós gazdasági tevékenységet végzett, illetőleg a vádlottnak is erről volt tudomása. Kifejtette továbbá, hogy az xy Kft.-nek a költségvetéssel szemben a vádirati időszakokkal nem érintett korábbi időszakokból beszámítható követelése volt, amelyet a vádlott beszámíthatott volna - a védelem szerint - helyesen 104.506.000.- forint fizetendő adóba, így a xy Kft. ténylegesen "csak" 84.524.000.- forint összeget lett volna köteles befizetni a költségvetés felé a xx Kft. számláinak figyelmen kívül hagyása esetén.

A védelem számos bizonyítási indítványt is előterjesztett, bár ezek jórészt már az elsőfokú bírósági eljárás során is előterjesztésre kerültek. Ezen bizonyítási indítványokat az elsőfokú bíróság kivétel nélkül elutasította, ugyanakkor ítéletének indokolásában kizárólag a nyomozás során kirendelt könyvszakértő és a védelem által felkért magánszakértő együttes meghallgatására, valamint tanú 1 tanú kihallgatására vonatkozó indítványokról tett említést, illetőleg ezen indítványok elutasítását indokolta meg. Így a védő indítványozta írásszakértő kirendelését tanú 2 tanúvallomásával kapcsolatban, ugyanezen tanúnak a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt tett vallomását tartalmazó jegyzőkönyv beszerzését, írásszakértő kirendelését tanú 3 aláírásainak vizsgálata céljából, továbbá a xx Kft. 2011. július 11. napi változásbejegyzési iratainak a beszerzését

a cégbíróasztól annak megállapíthatósága érdekében, hogy ki volt az eljáró ügyvéd az ügyben, majd ezen ügyvéd megidézését is a tárgyalásra. Indítványt tett a védő továbbá [név] ügyvéd tanúkénti meghallgatására is, az xy Kft. és a xz Kft. közötti apportálás körülményeire történő kihallgatására. A védő ezen bizonyítási indítványait megismételte az ítéletábra előtt is. Indítványozta továbbá tanú 3 ismételt tanúkénti kihallgatását is, figyelemmel arra, hogy nevezett személy egy folyamatban lévő másik büntetőeljárásban már olyan tartalmú nyilatkozatokat tett, miszerint a xx Kft. valós gazdasági tevékenységet végzett.

Ezen túlmenően a másodfokú eljárás során további új bizonyítás lefolytatására is indítványt tett, ugyanis álláspontja szerint nem került feldolgozásra a xy Kft. által ténylegesen beadott egyik áfa bevallás, amelyet a Kft. 2011. október 3. napján nyújtott be az adóhivatalhoz. Erre figyelemmel is álláspontja szerint a szakértői megállapítások - és az elsőfokú ítélet - megalapozatlan.

A védői fellebbezés tartalmazta továbbá, hogy amennyiben az ítéletábra az általa kifejtetteket nem osztaná, úgy másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítését, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozza.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.6/2018/3-II. számú átiratában a tényállás több ponton történő kiegészítése és helyesbítése, valamint a bűnösségi körülmények kiegészítése mellett indítványozta, hogy az ítéletábra a törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlott cselekményét további egy rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] is minősítse, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés, közügyektől és foglalkozástól eltiltás tartamát súlyosítsa, valamint a xy Kft.-vel szemben elrendelt vagyonekobzás összegét 2.400.346.- forintra csökkentse, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A xz Kft. jogi képviselője által előterjesztett fellebbezés részben alapos, az ezen túlmenően bejelentett fellebbezések alaptalanok, a főügyészi átiratban foglaltak nagyrészt helytállóak.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően, 2018. július 1. napján hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.), amelynek 868. § (1) bekezdése alapján e törvény rendelkezéseit - a 868. - 876. §-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell, az ítéletábra az elsőfokú ítélet felülbírlata során a másodfokú eljárás lefolytatásakor hatályos törvény szerint járt el.

Az ítéletábra a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta, melynek során azt állapította meg, hogy a törvényszék az ügy érdemére kiható eljárási szabályt nem sértett.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra először azt vizsgálta, hogy az ügyben a törvényszék tanácsának elnökeként nem kizárt bíró járt-e el. Erre figyelemmel megkeresésre a Gyulai Törvényszék tájékoztatást adott arról, hogy az első fokon eljáró tanács elnöke, elsőfokú bíró kijelölése az 1998. évi XIX. törvény 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében meghatározott ügyekre 2008. július 5. napjától a régi Be. hatálya alatt végig fennállt. Erre figyelemmel tehát az első fokon eljáró tanács elnökével szemben kizárási ok nem állapítható meg.

A Gyulai Törvényszék ügyelosztási rendjével összefüggésben pedig az állapítható meg, hogy a vádirat az elsőfokú bírósághoz 2017. július 4. napján érkezett, tehát a 2017. évi ügyelosztási rend megalkotását és közzétételét követően, így a törvényes bíróhoz való jog alkotmányos követelménye is teljesült. Megjegyzi ugyanakkor az ítéletábra, hogy az ügyelosztási rend esetleges késedelmes

megalkotása vagy közzététele legfeljebb ügyviteli szabálysértésként értékelhető, amely a bíróság vezetőjének fegyelmi felelősségét alapozhatja meg, azonban ilyen feltétlen hatályon kívül helyezési okot a Be. nem ismer. Ilyen hatályon kívül helyezési okot a xy Kft. jogi személy képviselőjének az eljárási cselekményekről történő értesítésének elmaradása sem eredményez.

Nem alaposak azon védői érvelések, miszerint a vádlott vonatkozásában bármelyik bűncselekmény elévülése bekövetkezett volna. Az utolsó elkövetési időpont 2012. január 20. napja, ugyanis a bevallás benyújtásának időpontja aggálytalanul megállapítható a szakértői vélemény alapján, így ez az elévülés kezdő időpontja a vádlott terhére megállapított valamennyi bűncselekmény esetében. A nyomozás elrendelésére 2013. április 26. napján került sor, amely az elévülést valamennyi bűncselekmény vonatkozásában félbeszakította. A vádlott gyanúsított kihallgatására a költségvetési csalás büntette és a hamis magánokirat felhasználása vétsége vonatkozásában 2015. február 6. napján, míg a számvitel rendje megsértése büntette vonatkozásában pedig 2016. augusztus 9. napján került sor. A költségvetési csalás büntettének vádlott által megvalósított alakzatát mind az elkövetés idején hatályban lévő 1978. évi IV. törvény, mind a Btk. öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel rendeli büntetni, így ezen cselekmény vonatkozásában az elévülés fel sem merülhet. A számvitel rendjének megsértését az elkövetés időpontjában hatályos 1978. évi IV. törvény 289. § (1) bekezdése öt évig, míg a Btk. 403. § (1) bekezdése három évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti. Ugyanakkor utóbbi jogszabály az általános elévülési időt a 26. § (1) bekezdésében minimálisan öt évben határozza meg. Ehhez képest az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint a büntethetőség elévülése a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével következik be. E szerint tehát a számvitel rendje megsértésének büntette sem évült el egyik büntető törvény alkalmazása esetén sem, mert 2013. április 26. napja és 2016. augusztus 9. napja között öt év nem telt el. Mindez igaz a hamis magánokirat felhasználása vétségére is, hiszen e vonatkozásban a gyanúsított kihallgatásra 2015. február 6. napján került sor, azaz a 2013. április 26. napján elrendelt nyomozás időpontjához képest még három év sem telt el.

Nem találta alaposnak az ítéletábra az előterjesztett bizonyítási indítványokat. Ezeket már az elsőfokú bíróság is elutasította - mely álláspontot az ítéletábra is osztott -, habár ítéletében kizárólag tanú 1 tanúkénti megidézésére, valamint a nyomozás során kirendelt könyvszakértő és a magánszakértő együttes meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványok elutasítására tért ki részletesen. Új bizonyítási indítványként kizárólag a xz Kft. által 2011. október 3. napján benyújtott általános forgalmi adó bevallással kapcsolatban előadottak voltak, ugyanis a fel nem dolgozott adóbevallás értelemszerűen akár új helyzetet is eredményezhetett volna a költségvetéssel okozott vagyoni hátrány vonatkozásában. Azonban a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól beszerzett tájékoztatás szerint a 2011. október 3. napján elektronikus úton benyújtott [szám] számjelű, [szám] bárkódszámon nyilvántartott általános forgalmi adóbevallás adatai nem kerültek feldolgozásra, azaz a bevallás hibernált, ugyanis az adózó a 2011. október 14. napján benyújtott levelében a bevallást annak hibás kitöltése miatt visszavonta. Tekintettel arra, hogy a visszavont bevallás semmilyen jogkövetkezményt nem eredményez, így az ennek további kivizsgálására irányuló bizonyítási indítványt is elutasította az ítéletábra, illetőleg a védő által előterjesztett egyéb - fentebb felsorolt - bizonyítási indítványokkal kapcsolatban is arra az álláspontra helyezkedett, hogy eltérő tényállás megállapítására nem lennének alkalmasak, így azoknak sem adott helyt.

Ami tanú 3 ismételt kihallgatását illeti, az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy eltérő tényállás megállapítására ez sem vezethetne, ugyanis a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy ezen szavahihetetlen tanú nyilatkozataira tényállást alapítani nem lehet. Mindezeket túlmenően azon körülménytől sem lehet eltekinteni, hogy jelen eljárás során tanúként, az igazmondási kötelezettség hatálya alatt tett nyilatkozatot, míg a folyamatban lévő másik

büntetőeljárásban vádlottként nyilatkozott, ahol ilyen kötelezettség nem terheli.

A másodfokú bíróság az iratok egybehangzó adataira, figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

A[megye neve] Megyei Főügyészség - helyesen - a Btk. 396. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési csalás büntetével, illetőleg a Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző, aszerint minősülő és büntetendő számvitel rendje megsértésének büntetével vádolta a vádlottat, vádmódosításra pedig nem került sor. Ezen helyesbítés azért vált szükségessé, mert az elsőfokú bíróság a vádiraton történő hivatkozásokat pontatlanul rögzítette.

A vádlott gyermeke helyesen - az elsőfokú eljárás idején - 23 hónapos. Ezen helyesbítés azért szükséges, mert az ítélet a kiskorú gyermeket 23 évesnek jelölte meg.

Helyesbítette az ítélet táblája az ítélet 3. oldalának a táblázat előtti utolsó bekezdését, miszerint a vádlott 2011. július 11. napjáig a zz Kft.-től, majd jogutódjától axx Kft.-től szerezte be a valótlan tartalmú számlákat.

Kiegészítette az ítélet táblája az ítéleti tényállást az elkövetés helyével, miszerint a negyedéves adóbevallásokat a xy Kft. a cég székhelye szerint illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal[megye neve] Megyei Adó- és Vámigazgatóságához, [város neve] nyújtotta be. Ezzel összefüggésben az ítélet táblája megjegyzi, hogy az illetékes adóigazgatóság feltüntetésének hiánya okán még nem állapítható meg az, hogy az előterjesztett vád ne lenne törvényes, ugyanis az adózónak a jogszabályban meghatározott adóigazgatási szervnél kell az adóbevallását előterjesztenie, a xy Kft. székhelyét pedig az ítélet tartalmazta, melyből következően - a jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével - egyértelműen megállapítható volt az elkövetés helye is. Az elkövetési időpontokat ugyancsak tartalmazta az ítélet, hiszen rögzítésre került az, hogy a xy Kft.-nek a negyedévi adókötelezettségéről a negyedévet követő hónap 20. napjáig volt köteles eleget tenni a megfelelő bevallási nyomtatványon.

Az ítélet 7. oldalának második szöveges bekezdéséből, 8. oldalának utolsó bekezdéséből, valamint 9. oldalának 1., 2. és 3. bekezdéséből a másodfokú bíróság mellőzte a jogszabályi hivatkozásokat, és azokat a jogi indokolás részeként tekintette, ugyanis a következetes bírói gyakorlat szerint az ún. keretdispozíciókat kitöltő jogszabályi hivatkozások a jogi indokolásba tartoznak.

A NAV[megye neve] Megyei Igazgatósága a xy Kft. terhére[szám] számú, 2014. december 19. napján kelt határozatával 120.750.000.- forint adókülönbötet állapított meg, és a Kft.-t ennek megfizetésére kötelezte. A Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatóság Hatósági Főosztálya az [szám] ügyiratszámú, 2015. április 21. napján kelt határozatával a megyei igazgatóságnak az adóhiány megfizetésre kötelezésre vonatkozó rendelkezését helybenhagyta. Ezen kiegészítés azért szükséges, mert az adóhiány megfizetésére kötelezésre figyelemmel a jogi személlyel szemben csak az ezt meghaladó összegre rendelhető el a vagyoneelkobzás.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megalapozott tényállást állapított meg, melyet az ítélet táblája a fentebb írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel határozatának alapjául elfogadott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, illetőleg a felmentés érdekében

előterjesztett fellebbezések gyakorlatilag a bizonyítékok mérlegelése ellen irányultak. Lényegében azt sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösséget tagadó vallomásával szemben ítéleti tényállását elsősorban a kirendelt igazságügyi szakértői véleményre, valamint elsődlegesen a tanúk által előadottakra és a további tanúvallomásokra alapította, szemben a következtelen, több ponton megcáfolt vádlotti védekezéssel, valamint a saját szerepét minimalizálni igyekvő tanú 3 által előadottakkal.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során a beszerezni lehetséges bizonyítékokat megvizsgálta és értékelte. Ennek során részletesen kifejtette, hogy a vádlott védekezését miért vetette el, mely okfejtését a másodfokú bíróság is maradéktalanul osztotta. Rá kíván mutatni az ítéletábra azon körülményre, hogy - miként azt az elsőfokú bíróság is rögzítette - a xx Kft. semmilyen dokumentumot nem tudott bemutatni a sertések beszerzéséről, azaz arról, hogy az áruval ténylegesen rendelkezett volna, valamint a cég egyik bejelentett székhelyén sem végzett tevékenységet, és iratanyagot sem tárolt. Megállapítható volt ezen túlmenően, hogy sem a xy Kft.-nél, sem a xx Kft.-nél senki nem tudta megmondani, hogy az állítólagos sertések honnan származnak, valamint kiemelendő körülmény az, hogy a xx Kft.-től származó számlák kiállítását senki nem vállalta magára, így tanú 3 és tanú 2 sem, holott a vádlott azt állította, hogy ezen személyekkel állapodott meg a [bevásárlóközpont neve] a húskereskedésről. Mindezek mellett nem csak tanú 2, hanem tanú 1 tanúvallomásából is megállapítható volt az, hogy a xx Kft. csupán bér munkát végzett, a sertések tulajdonjogával nem rendelkezett. tanú 4 tanú azt is kifejtette, hogy a xx Kft.-nek sem raktára, sem tárgyi eszközei nem voltak ezen tevékenység folytatásához, illetőleg nem rendelkezett munkavállalókkal sem. tanú 2 vallomásaiból pedig azt a következtetést lehetett levonni, hogy a cég tulajdonképpen nem is működött. Utóbbi tanú bár túlnyomórészt szavahihetetlennek bizonyult az eljárás során, ezen nyilatkozata azonban a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal összeesengett. Mindezen bizonyítékok alapján helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a xx Kft.-től az említett felsertések biztosan nem származhatnak, amely körülménnyel a számlákat befogadó vádlott is tisztában volt.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (2) bekezdése szerint a számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie. Számlát tehát csakis valós gazdasági eseményről lehet kiállítani.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 120. § a) pontja szerint abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany - ilyen minőségében - a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet a termék beszerzéséhez, a szolgáltatás igénybeviteléhez kapcsolódóan egy másik adóalany rá áthárított. Ugyanakkor a 127. § (1) bekezdés a) pontja szerint az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a 120. § a) pontjában említett esetben a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla. Figyelemmel arra, hogy a számvitelről szóló törvény említett rendelkezése értelmében a számla adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie, értelemszerűen valamely gazdasági esemény megtörténte önmagában még nem jogosít fel az adólevonási jog gyakorlására. A gazdasági eseményről kiállított számla tartalmilag csak akkor hiteles, ha az abban foglalt gazdasági esemény a számla szerinti felek között, a számla szerinti módon ment végbe, és az ellenérték is megfizetésre került. Jelen esetben valós hűszállítások nem jöttek létre a számlákban szereplő felek között, ekként pedig az ítéleti tényállásban szereplő számlák fiktívek.

Itt kíván rámutatni az ítéletábra arra is, hogy a védő által hivatkozottakkal szemben a nyomozás

során kirendelt szakértő a szakértői véleményét az áfa analitikák és az adóhatóságtól beszerzett bevallások alapján készítette el, ahogyan erre a szakértői véleményében hivatkozik is. A szakértői véleményben foglaltak szerint a nyomozó hatóság által megküldött CD a xy Kft áfa analitikáját tartalmazza.

Nem foghatott helyt azon védői érvelés sem, miszerint a xy Kft.-nek a költségvetéssel szemben a vádirati időszakokkal nem érintett korábbi időszakokból beszámítható követelése volt, amelyet a vádlott beszámíthatott volna a fizetendő adóba, mely által a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány csökken. Ezen álláspont elfogadása ugyanakkor azt jelentené, hogy adott esetben - ha a beszámítandó összeg nagyobb, mint a fiktív számlák áfatartalma - az ilyen terhelti magatartás nem minősülne bűncselekménynek. Ezen álláspont nyilvánvalóan nem fogadható el, ugyanis a költségvetéssel szemben esetlegesen fennálló követelés kizárólag az adójogi normák által részletesen szabályozott keretek között érvényesíthető, azonban semmiképpen sem fiktív számlák felhasználása útján.

A fent kifejtettkre figyelemmel összességében tehát helytállóan jutott a törvényszék arra az álláspontra, hogy a vádlott az ítéleti tényállásban terhére megállapított bűncselekményeket elkövette.

A Be. 167. § (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg.

A Be. 591. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megalapozott tényállás esetén tehát a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó vádlotti és védői fellebbezések nem vezethettek eredményre.

Az elsőfokú bíróság tehát megalapozott tényállást állapított meg, mely alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményét azonban nem mindenben a törvénynek megfelelően minősítette.

A vádlott a költségvetési csaláshoz kapcsolódó valótlan tartalmú számlákat a könyvelésbe beállította, és ennek alapján 2011. II., III. és IV. negyedévében az általános forgalmi adó adónemre vonatkozó valótlan tartalmú adóbevallások kerültek benyújtásra. A töretlen bírói gyakorlat szerint a valótlan tartalmú adóbevallás benyújtása egyúttal megvalósítja a hamis magánokirat felhasználásának törvényi tényállási elemeit, így az valódi alaki halmazatban állapítható meg az adócsalással. A fiktív számlának az adóbevallás alapját képező könyvelésben történő feltüntetése annak felhasználását jelenti akkor is, ha maga a számla nem került az adóhatósághoz benyújtásra. Az adócsalás és a magánokirat-hamisítás, illetve a költségvetési csalás és a hamis magánokirat felhasználása valóságos alaki halmazatát kell megállapítani, ha akár a felhasznált adóbevallás, akár az annak mellékletét képező bármely irat hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú (BH2013. 176, Kúria Bfv.I.945/2017/15. szám). A Kúria 36/2007. BK véleménye szerint pedig a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot, ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.

A fent kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra a vádlott cselekményét - figyelemmel a Btk. 6. § (2) bekezdésére - folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] is minősítette.

Észlelte továbbá az ítéletábra, hogy a költségvetési csalás büntettének jogi minősítését a törvényszék hiányosan tüntette fel, ugyanis az elkövetési magatartást nem jelölte meg, amely abban állt, hogy a vádlott a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vonatkozásában valótlan tartalmú nyilatkozatot tett, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott terhére megállapított költségvetési csalás büntettének jogi minősítése helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont.

A büntetés kiszabása körében további súlyosító körülményként értékelte az ítéletábra a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének megállapítására tekintettel a bűncselekmények többszörös halmazát, valamint ezen cselekmény vonatkozásában a folytatólagosságot. Helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a bűncselekmény elkövetése óta eltelt idő enyhítő körülményként veendő figyelembe. Ugyanakkor a 2/2017. (II.10.) AB határozatban lefektetett azon alkotmányos követelményt, amely szerint az eljárás elhúzódása miatt szükséges a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezmény enyhítése, az ítéletábra jelen esetben nem látta fennforogni. A nyomozás elrendelésére 2013. április 26. napján került sor, a vádirat benyújtására a Gyulai Törvényszékhez pedig 2017. július 4. napján, ehhez képest az elsőfokú bíróság már 2017. december 12. napján ítéletet hozott. Az ítéletábra pedig az iratok 2018. március 10. napján történő megérkezését követően a nyilvános ülés időpontját 2018. szeptember 11. napjára tűzte ki. Ezt követően a nyilvános ülés két alkalommal történő elhalasztására került sor, azonban mindkét esetben a vádlott érdekkörében felmerülő esemény miatt. Az első alkalommal azért, mert a vádlott védője becsatolta a bírósághoz azon okiratot, amely szerint 2011. október 3. napján a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz a 2011. II. negyedévre vonatkozó újabb áfa bevallás került benyújtásra. A korábbiakban kifejtettek szerint azonban ezen bevallás nem értékelhető, hiszen azt a vádlott röviddel a benyújtást követően visszavonta. A második halasztásra (ahol a kitűzött időpont 2018. december 13. napja volt) pedig annak folytán került sor, hogy a vádlott védője nyilvános ülésen nem tudott részt venni. a helyettesítést pedig nem tudta megoldani. Kizárólag a nyomozati szak tartott tehát hosszabb ideig, azonban a bíróság álláspontja szerint - mint általában a költségvetési csalás büntette vonatkozásában indított nyomozások - a büntetőügy eredményes felderítéséhez viszonylag jelentős időre volt szükség, mellyel összefüggésben a nyomozó hatóság lehetőségeihez képest az eljárást igyekezett időben lefolytatni. Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az eljárás elhúzódását nem tekintette további enyhítő körülményként a vádlott javára.

Az így kiegészített és helyesbített bűnösségi körülmények figyelembe vételével nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk. 79. §-ában rögzített büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés, közügyektől eltiltás, valamint gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabását látta szükségesnek. E vonatkozásban a kiszabott büntetések arányosak, azok lényeges súlyosítására vagy lényeges enyhítésére nincs lehetőség.

E körben az ítéletábra észlelte, hogy a törvényszék tévesen jelölte meg az irányadó büntetési tételkeret középmértékét, amely helyesen - az újabb bűncselekménynek a vádlott terhére történő megállapítása folytán - 9 év 6 hónap.

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozás gyakorlásától eltiltás vonatkozásában tévesen hivatkozott a Btk. 52. § (1) bekezdés a)

pontjára, ugyanis a vádlott a bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követte el, így arra kizárólag a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja vonatkozik, hiszen a vádlott foglalkozása külön szakképzettséget nem igényel.

Nem tévedett a törvényszék, amikor a xy Kft.-vel szemben pénzbírságot szabott ki, ugyanis a vádlott szándékos bűncselekménnyel kívánt vagyoni előnyt elérni a jogi személy részére. A pénzbírság összegét az ítélet tábla ugyancsak arányosnak találta, ezért annak enyhítésére sem látott lehetőséget. E tekintetben azonban a pénzbírság kizárólag a 2001. évi CIV. törvény 6. § (1) bekezdése alapján szabandó ki, tekintettel arra, hogy az elért vagyoni előny összege pontosan ismert, ezért a (2) és (3) bekezdésekre történő hivatkozást az ítélet tábla mellőzte.

A xy Kft.-vel szemben elrendelt vagyonekbevételekre vonatkozó rendelkezéseket az ítélet tábla egyrészt hivatalból, másrészt a jogi képviselő által bejelentett fellebbezésre figyelemmel is vizsgálta. E tekintetben megállapította, hogy a törvényszék hivatkozott ugyan a BK 95. számú vélemény III. pontjában rögzített kétszeres elvonás tilalmára, azonban azt mégsem vette figyelembe, és a jogi személlyel szemben 123.150.346.- forint erejéig rendelt el vagyonekbevételeket. Tekintettel arra azonban, hogy a már korábban írtak szerint az adóhatóság a Kft.-t 120.750.000.- forint adókülönbözet megfizetésére kötelezte, így a vagyonekbevételek kizárólag az ezt meghaladó részre, azaz 2.400.346.- forint összegre rendelkezhet el, ezért az ítélet tábla a vagyonekbevételek összegét erre leszállította.

Tévesen jelölte meg a törvényszék a xy Kft. vonatkozásában felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezés jogszabályi alapját, amelyről nem a Be., hanem a 2001. évi CIV. törvény 19. § (1) bekezdése tartalmaz rendelkezést, ezért azt az ítélet tábla helyesbítette.

Észlelte az ítélet tábla, hogy a bűnjelekről történő rendelkezés vonatkozásában az ítélet jogszabályi hivatkozásokat egyáltalán nem tartalmaz, ezért megállapította, hogy a lefoglalás megszüntetése a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja, a lefoglalt dolgok kiadása pedig a Be. 321. § (1) bekezdése alapján történt.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla mind a vádlott terhére, mind a javára előterjesztett fellebbezéseket alaptalannak, ugyanakkor a jogi személy javára bejelentett fellebbezést részben alaposnak ítélte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - azt hivatalból is felülbírálván - a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

Az ítélettel szemben a Be. 615. § (1) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2019. február 1.

Dr. Harangozó Attila s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Dániel s. k.
előadó bíró

Dr. Katona Dorottya s. k.
bíró

A Szegedi Ítélet tábla Bf.III.149/2018/22. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 13.B.205/2017/31. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2019. február 1.

Dr. Harangozó Attila s. k.

a tanács elnöke